

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

ВИЯВЛЕННЯ ПРИЧИН РІЗНОЇ ЗДАТНОСТІ ДО СПРИЙНЯТТЯ КОЛЬОРІВ

Данілова Дар'я, Костюк Богдана (ПЛ-61),
Павленко В. П.

Нами було проведене тестування молодих, переважно, людей щодо їх здатності до розрізнення кольорів, а відтак і щодо здатності до їх сприйняття. Як відомо, вважається, що жінки більш схильні до образно-емоційного мислення, більш емоційно чутливі, а тому й краще орієнтуються у відмінностях кольорової гами. Більше того, дослідники приписують цю колірну чутливість відмінністю у фоторецепторах: «Джерелом конічних колірних клітин є Х-хромосома. У жінки дві Х-хромосоми, в результаті чого вона має більшу кількість конічних клітин в порівнянні з чоловіком. Ця різниця позначається в кількості деталей, які використовуються при описі колірної гами. Чоловіки зазвичай говорять про базові елементи спектру: про червоному, синьому, зеленому кольорах. Жінки, як правило, використовують при цьому такі терміни, як кольору слонової кістки, морської хвилі, рожево ліловий, яблучно-зелений»¹.

Ми спробували перевірити цю теорію, порівнявши результати тестування не тільки між статями, але й між особами з різною домінантною рукою. Наша гіпотеза полягала в тому, що лівші теж схильні до образно-емоційного мислення, а значить, якщо ця схильність і є найважливішим чинником, що визначає сприйнятливність до відмінностей кольорової гами, то не тільки жінки, але й лівші (незалежно від статі) будуть мати кращі показники у нашому тесті.

Тестування проводилось у конференц-залі «#Point» (Харківська 3/2) 30 жовтня 2016 року. Було опитано 20 осіб від 21 до 44 років (більшість у віці 24-29 років), половина з яких – жінки, а восьмеро з двадцяти – лівші. Досліджуваним пропонувалось розглянути таблицю кольорів (подається у додатку), де було розміщено 26 кольорів у два стовпчики, які повторювалися задля ускладнення завдання учасникам. Кожен мав поррахувати кількість побачених кольорів, причому важливо було знайти не якнайбільше, а саме 26 різних кольорів. Тож невдачею можна вважати і недостатню

---

¹ Пиз А, Пиз Б. Язык взаимоотношений мужчина-женщина. – М.: Эксмо-Пресс, 2007. – 400 С., с.5.

кількість кольорів (менше 26) і зайву їх кількість. Втім, головним критерієм була кількість правильних (неповторюваних) кольорів із 26 можливих. Вимірювався також час, витрачений учасниками на пошук і визначення кольорів, але цей показник не мав вирішального значення.

Середня кількість кольорів, розрізнених дівчатами-правшами – 28,4. А середній час, за який дівчата-правші обрали дану кількість кольорів – 40 сек. Середня кількість кольорів, розрізнених дівчатами-лівшами – 27,3. А середній час, за який дівчата-лівші обрали дану кількість кольорів – 46,7 сек. Тож дівчата-лівші витрачали загалом більше часу на пошуки відмінностей, але зробили менше помилок у визначенні правильних, неповторюваних кольорів.

Середня кількість кольорів, розрізнених хлопцями-правшами – 36,6. А середній час, за який хлопці-правші обрали дану кількість кольорів – 48 сек. Середня кількість кольорів, розрізнених хлопцями-лівшами – 23,7. А середній час, за який хлопці-лівші обрали дану кількість кольорів – 48,7 сек. Тобто час чоловіків майже не відрізнявся між лівшами і правшами і був не надмірно, але більший, ніж аналогічний час жінок. Натомість у кількості кольорів різниця між лівшами і правшами у чоловіків вражаюча: перші знайшли явно менше кольорів, ніж їх було (можливо, були надто обережні), а другі виявили кольорів на 10 більше, ніж треба (тобто їх рішучість і впевненість переважала над здібностями).

Втім, більш показовим було порівняння результатів чоловіків і жінок незалежно від їх домінантної руки та – правшів і лівшів незалежно від статі. Так, правші в цілому зазначили 32,5 знайдених кольорів (і не повторювались серед них лише 23,8), а лівші в цілому – тільки 25,5 (причому правильних було 24,7 кольори). Інакше кажучи, лівші – і серед жінок, і серед чоловіків – виявили більшу обережність і водночас – більшу точність у розрізненні кольорів. Якщо ж порівняти чоловіків і жінок (незалежно від їх домінантної руки), то відмінність виявляється не настільки разючою, як можна було припускати: жінки в цілому зазначили 27,9 знайдених кольорів (і не повторювались серед них лише 24,5), а чоловіки в цілому – більше, 30,9 (причому правильних було 24,0 кольори).

Із цього можна зробити дещо неочікуваний висновок: здатність до розрізнення кольорів залежить не стільки від статі, скільки від домінантної півкулі кори головного мозку.

Додаток: таблиця кольорів, що використовувалась для тестування.

	колір	
1.	1	
2.	2	
3.	3	21
4.	4	22
5.	5	23
6.	6	24
7.	7	
8.		
9.	8	
10.	9	25
11.	10	
12.	11	
13.	12	
14.	13	
15.	14	
16.	15	
17.	16	26
18.	17	
19.	18	
20.	19	
21.	20	
22.		